

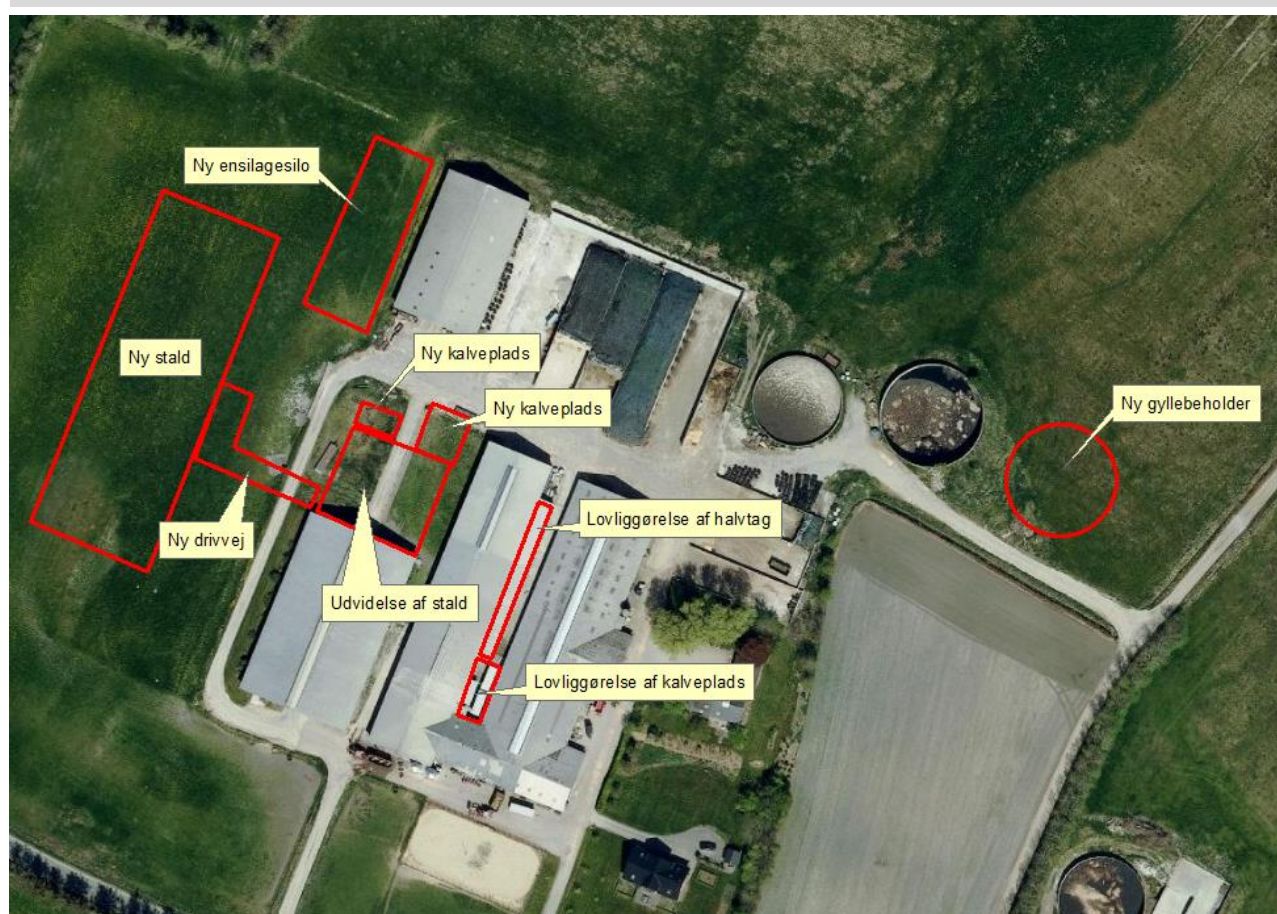
Tillæg nr. 1 til
MILJØGODKENDELSE
af Frøstrup Hovedgaard
Frøstrupvej 151
6830 Nørre Nebel

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune



UDKAST den 12. juli 2023



Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 1399172

Sagsnr. GEO-2022-65824

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR TILLÆG NR. 1 TIL MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
3	TILLÆG NR. 1 TIL MILJØGODKENDELSE	7
3.1	DISPENSATIONER	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING	10
4.3	LANDSKABSINTERESSER	11
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	11
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	12
4.6	LUGT	12
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	12
4.8	STØV	13
4.9	SKADEDYR	13
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	13
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	13
4.12	LYS	14
4.13	EGENKONTROL	14
4.14	UHELD OG RISICI	14
4.15	OPHØR	14
5	KLAGEVEJLEDNING	15
6	OFFENTLIGGØRELSE	16
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
7.1	BELIGGENHED	17
7.2	AFSTANDSKRAV	18
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	22
7.4	SAMDRIFT OG BIAKTIVITETER	25
7.5	INDRETNING	25
7.6	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	29
7.7	UÆNDRET TEKNISK BESKRIVELSE I FORHOLD TIL GÆLDENDE MILJØGODKENDELSE FRA 2018	30
7.8	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	30
7.9	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	31
7.10	LUGT	33
7.11	STØJ OG RYSTELSER	34
7.12	LYS	34
7.13	SPILDEVAND	35
7.14	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	36
7.15	BAT - AMMONIAK	42
9	ALTERNATIVE MULIGHEDER	43
10	BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED	43
11	JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA	43
12	NABO- / PARTSHØRING	43
13	SAMLET VURDERING	43

BILAG 1 – FÆRDIGMELDINGSSKEMA	45
--	-----------

1 Indledning

Dette **udkast** til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Frøstrupvej 151, 6830 Nørre Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelsen og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Da udvidelsen medfører en stigning i ammoniakemissionen på over 3.500 kg NH₃-N/år har ansøgningen om miljøgodkendelse været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 1. marts 2023 til og med den 20. marts 2023. (Idéfasen/naboorientering). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udvidelsen i idéfasen/naboorienteringen efter offentlig annoncering.

Udkast til afgørelse er sendt i nabo- / partshøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Der er sideløbende med nabo- / partshøring foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport er lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer".

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse.

Copyright på kort: Geodatastyrelsen, SDFE, Hexagon, Varde Kommune.

2 Baggrund for tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer	Roelof Inberg, Frøstrupvej 151, 6830 Nørre Nebel, mail:inberg@mail.dk, tlf.: 50 95 15 25
Husdyrbrugets navn og adresse:	Frøstrup Hovedgaard, Frøstrupvej 151
Ejerlav og matrikel nr.:	2a, Frøstrup Hgd., Lunde
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730095544
CVR-nummer:	18864649
Konsulent:	Laurids Knudsen, Landbrugsrådgivning Syd I/S, 73 74 20 38, lak@lrs.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 237076, version 3, indsendt den 26. april 2023.
Udkast i nabohøring:	12. juli 2023

Godkendelsesdato:

2.2 Baggrund og beskrivelse af projektet

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse af den 30. september 2010. Der blev den 19. september 2012 givet et tillæg til denne godkendelse udelukkende med en forlængelse af tidsfristerne i forhold til den før nævnte miljøgodkendelse. Disse godkendelser udgør 8 årsdriften.

Husdyrbruget har en § 16a miljøgodkendelse fra den 9. marts 2018. Denne godkendelse udgør nudriften. Her godkendes en ny løsdriftsstald, en udvidelse af eksisterende løsdriftsstald, en ny velfærdsafdeling med kælvningsbokse, en ny fortank, en ny gyllebeholder og en ny ensilageplansilo. Den ny velfærdsafdeling er etableret, mens det resterende endnu ikke er etableret.

Frøstrup Hovedgaard har nu søgt om et tillæg nr. 1. til miljøgodkendelsen fra 2018 på baggrund af et ønske om at ændre og udvide produktionen på Frøstrupvej 151. Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 22. november 2022.

I dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse godkendes en anden placering af en ny løsdriftsstald og en ny ensilageplansilo i forhold til det tidligere godkendte.

En udvidelse af eksisterende løsdriftsstald og den ny gyllebeholder godkendes med samme placering som i miljøgodkendelsen fra 2018.

Derudover er godkendt to nye kalvepladser, der bliver lovliggjort en eksisterende kalveplads med kalvevogne og nogle allerede etablerede dybstrøelsesarealer i eksisterende byggeri.

En ny fortank godkendt i 2018 og som ikke er etableret udgår i denne godkendelse.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Frøstrupvej 151, 6830 Nørre Nebel kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse. Denne miljøgodkendelse er ikke en lovliggørelse af bygningerne efter byggeloven.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Dispensationer

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven dispensation til opførelse af en ny gylletank i en afstand af 15 meter fra naboskel mod syd og 28 meter fra naboskel mod sydøst, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven lovliggørende dispensation til beliggenheden af eksisterende gylletank (bygning 15) i en afstand af 18 meter fra naboskel mod sydøst, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven lovliggørende dispensation til beliggenheden af eksisterende gylletank (bygning 16) i en afstand af 15 meter fra naboskel mod syd, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven lovliggørende dispensation til beliggenheden af eksisterende ensilageanlæg i en afstand af 6 meter fra naboskel mod øst, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven lovliggørende dispensation til de eksisterende to gylletankes beliggenhed tættere end 100 meter til vandførende grøft, se figur 5.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven lovliggørende dispensation til det eksisterende ensilagesiloanlægs beliggenhed tættere end 15 meter til vandførende grøft, se figur 5.

Dispensationerne er uddybet i afsnit 7.2 Afstandskrav.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

I forbindelse udarbejdelse af dette tillæg til miljøgodkendelse er vilkårene fra den gældende § 16 a miljøgodkendelse fra den 9.marts 2018 gennemgået og revideret. Nedenstående vilkår er de vilkår, som samlet set gælder fremadrettet for husdyrbruget.

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 7 og 9.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Lade (kælvningsafdeling)	566	Naturlig ventilation	3 m	(#559539) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	307
				(#559538) Heste. Dybstrøelse	0	52
Ny stald 2022	4104	Blandet ventilation	3 m	(#560124) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	3230
Samlet malkestald, dybstrøelse og spalter 2022	2223	Naturlig ventilation	6 m	(#603761) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	80
				(#561583) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	111
				(#561582) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	802
				(#561581) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	51
				(#561580) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	31
Samlet ungdyr og goldkøer	2228	Naturlig ventilation	6 m	(#561589) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	209
				(#561588) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	453
				(#561587) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	726
Kalvevogne	126	Naturlig ventilation	3 m	(#561746) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	34
Ny kalveplads 2022	195	Naturlig ventilation	3 m	(#564539) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	195
Ny kalveplads 2022	104	Naturlig ventilation	3 m	(#566084) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	104
Eksisterende kostald samt udvidelse	2936	Naturlig ventilation	6 m	(#603773) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	328
				(#603772) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	317
				(#603771) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	1368

Tabel 1: Husdyrbrugets godkendte produktionsarealer.

- b. Husdyrbruget må maksimalt have arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 2, og beliggende, som det fremgår af figur 7.

☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ	<u>Gyllebeholder - 3000</u>	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Overfladeareal: 538 m ² ▼
Oversigt over miljøteknologi ? ⓘ				
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ	<u>Ny gyllebeholder hjemme 5000</u>	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) gødningsopbevaringsanlæg	Overfladeareal: 861 m ² ▼
Oversigt over miljøteknologi ? ⓘ				
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ	<u>møddingsplads</u>	Gødningstype: Fast	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Overfladeareal: 221 m ² ▼
Oversigt over gødningsandele ? ⓘ				
Gødningsandel		Gødningstype: Kvæg, heste, får og geder	Udgør: 110 m ² ▼	
Samlet areal af gødningsandele udgør		49.8 %	110 m ²	
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ	<u>Gyllebeholder - 4000</u>	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Overfladeareal: 721 m ² ▼
Oversigt over miljøteknologi ? ⓘ				

Tabel 2. Husdyrbrugets godkendte arealer med gødningsopbevaring.

4.2 Drift og indretning

- Inden 12 måneder efter afgørelsesdato for miljøgodkendelsen skal der foreligge en ibrugtagningstilladelse på de ulovlige staldbygninger.
- Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- Når den ny stald (bygning 8) er etableret skal kommunen modtage en staldtegning med den endelige indretning, hvor der er indtegnet og angivet antal m² med det totale produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb. Materialet fremsendes til kommunen senest 3 mdr. efter praktisk ibrugtagning af stalden.
- Eksisterende opkant ved østlig side af ensilageanlægget på ca. 10 cm i højden (markeret med sort i figur 10) skal bevares og vedligeholdes, så kanten vedvarende fungerer som barriere i forhold at minimere risiko for afstrømning af næringsberiget overfladevand på jorden. Se figur 10.

Ensilageplansilo

- Senest 14 dage før etablering af ensilageplansilo skal følgende indsendes til Varde Kommune:
 - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
 - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder

- g. Afløb og rørføring fra plansilo skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- h. Senest 2 måneder efter etablering af ensilageplansiloen skal det færdigmeldes til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).

Gyllebeholder (bygning 17)

- i. Den ny gyllebeholder må ikke etableres tættere end 15 meter fra naboskel mod syd og ikke tættere end 28 meter fra naboskel mod sydøst, se figur 3.
- j. Senest 14 dage før etablering af gyllebeholder skal følgende indsendes til Varde Kommune:
 - Dokumentation for at beholderen inklusive rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Målfaste tegninger af beholderen inklusive højde samt rørføringer til- og fra tanken
 - Et myndighedssæt
- k. Afløb og rørføring til gyllebeholder skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- l. Senest 2 måneder efter etablering af gyllebeholderen skal det færdigmeldes til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

Kalvepladser (Bygning 19 og 20)

- m. Senest 14 dage før etablering af de to nye kalvepladser (bygning 19 og 20 i figur 6) skal følgende indsendes til Varde Kommune:
 - Målfaste tegninger af kalveplads med angivelse af randbelægning, kanter, fald og afløbsforhold.
- n. Kalvepladserne (bygning 5, 19 og 20) skal have et jævnt fald på mindst 1 % mod afløb. Der skal på de sider omkring kalvepladserne, som ikke grænser op til stald, være en mindst 2 m bred randbelægning med mindst 3 % fald indad, eller alternativt en forhøjning på mindst 10 cm, som kan forhindre, at husdyrgødning løber ud på jorden.
- o. Afløb og rørføring til gyllebeholder skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- p. Senest 2 måneder efter etablering af gyllebeholderen skal det færdigmeldes til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Stald: Materialer skal være i mørke naturfarver og mørkt tag. Der kan ikke tillades hvide gavle mod ådal. Bygningerne inklusiv den ny gyllebeholder skal generelt opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Eksisterende beplantning jævnfør figur 6 skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt efterplantes og beskæres, så en sund beplantning sikres. Efterplantningen skal ske med danske hjemmehørende arter, som er egnede til etablering i det åbne land.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Ny kostald (bygning 7 og 8) og eksisterende stald (bygning 6) med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb

- a. Der skal i gangarealet være faste, drænede gulve med skraber og ajle afløb.
- b. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

- c. Gulvet skal være udført med ajlefløb.
- d. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i henholdsvis ny kostald (bygning 8), (bygning 7) og eksisterende stald (bygning 6).
- e. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.
- f. Skraberen skal være forsynet med timer.
- g. Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenet med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde, ensilage- og møddingsanlæg samt gylletanke skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- c. Al overfladevandet fra hele møddingsplads og kalvepladser skal ledes til gyllesystemet.
- d. Vilkår i udledningstilladelsen for tag- og overfladevand fra den 20. februar 2018 skal overholdes herunder at maks. 25 l/sek. må udledes til Vandvig Grøft. Udledningsmængden har mindre betydning hvis området bliver til et vådområde.
- e. Grøften syd for gyllebeholderne skal flyttes og erstattes af en nedgravet lukket tagvandleddning senest 1. oktober 2023, se figur 5. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse i reguleringssagen ikke påklages)
- f. Grøften, der dræner i den vestlige side af grusvejen, som fører mod nord, sløjfes i en afstand af mindst 100 meter fra den eksisterende gylletank (bygning 16) senest den 1. oktober 2023. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse i reguleringssagen ikke påklages)
- g. Inden byggeriet af den ny gyllebeholder (bygning 17) påbegyndes skal grøften være sløjfet i en afstand af mindst 100 fra den kommende gylletank, figur 5. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse i reguleringssagen ikke påklages)

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

- a. Enhver form for driftsstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- b. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop af skraberne, der har en varighed af mere end 14 dage.
- c. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- d. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.14 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.15 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den **xx. XXXXXXXX 2023 (4 uger efter offentliggørelsen)**.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den xx 2023.

På Varde Kommunes vegne den XXXX 2023

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Laurids Knudsen, SAGRO, e-mail: lak@sagro.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Greenpeace: e-mail: info.dk@greenpeace.org
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Frøstrupvej 151, 6830 Nørre Nebel. Nærmeste byzone er Kvong ca. 1,9 km nordøst for husdyrbruget. Lunde ligger ca. 3 km nordvest for husdyrbruget, se figur 1.



Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste byzone, Kvong. Lunde ligger ca. 3 km fra husdyrbruget.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Frøstrupvej 133, som ligger ca. 116 meter vest for husdyrbruget og nærmeste samlet bebyggelse er Frøstrupvej 132, som ligger ca. 580 meter sydøst for husdyrbruget, se figur 2.



Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste nabo uden landbrugspligt og nærmeste samlet bebyggelse.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

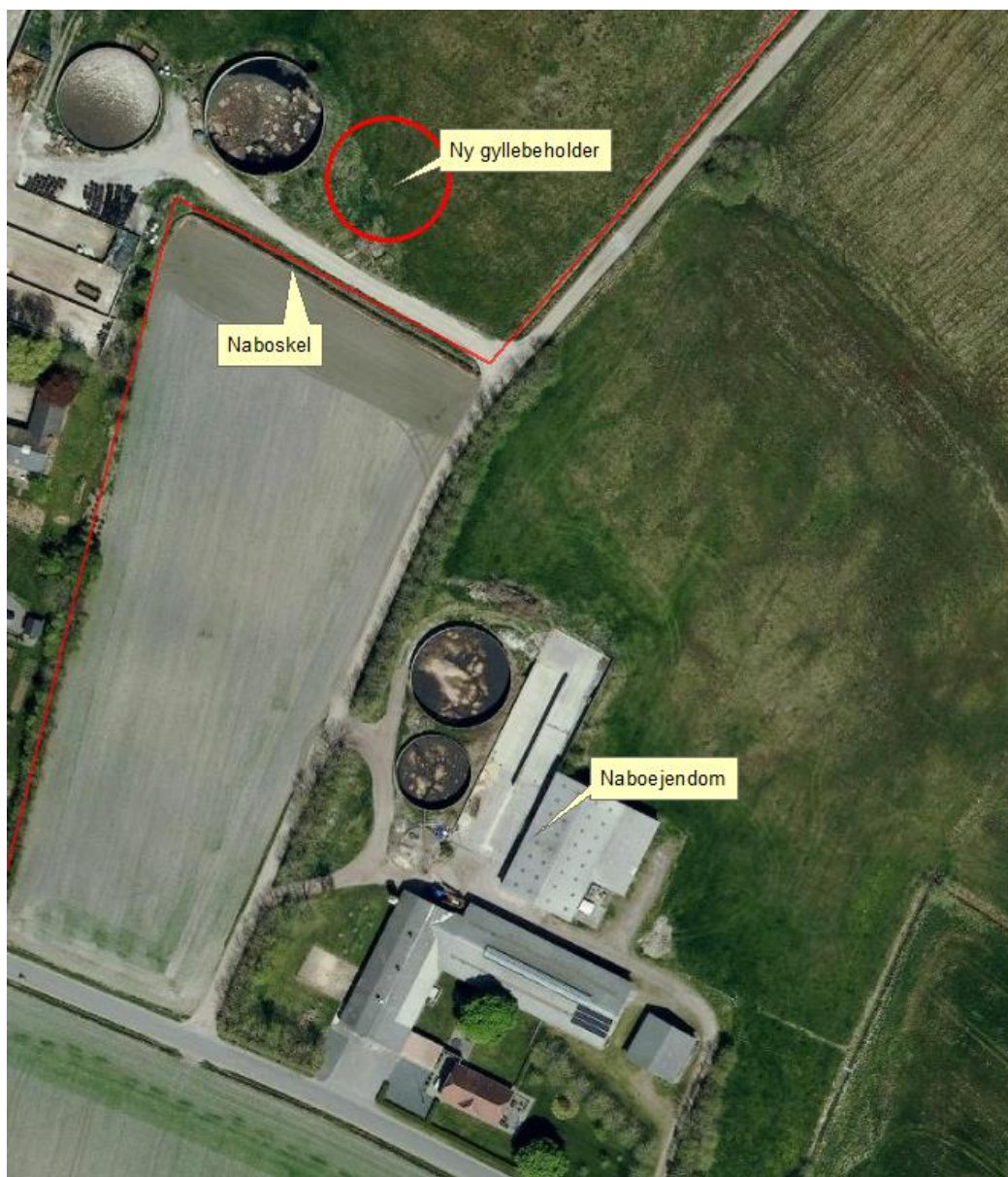
Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- naboskel (30 m) – Kommunen dispenserer
- vandløb, dræn og søer (15 m for eksisterende ensilageanlæg bygning 14 – grøfter flyttes og sløjfes)
- vandløb, dræn og søer (100 m for gylletanke - grøfter flyttes og sløjfes)

Den ny gylletank bygges 15 meter fra naboskel mod syd og 27 meter fra naboskel mod sydøst. På den anden side af naboskel er der en kvægbedrift med beboelse ca. 215 meter fra den ny gylletank. Mellem nabobeboelsen og den ny gylletank ligger kvægbedriftens driftsbygninger, herunder to gylletanke. De beskrevne forhold kan ses på figur 3.



Figur 3. Placering af ny gyllebeholder i forhold til naboejendommen Frøstrupvej 181.

På grund af at naboejendommen har sine to egne gylletanke langt tættere på end den nye ansøger søger om vurderer Varde Kommune, at gylletanken ikke vil være til væsentlig gene for naboen, og derfor vurderer Varde Kommune, at den ny gyllebeholder kan placeres som ansøgt.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven dispensation til opførelse af den ny gylletank i en afstand af 15 meter fra naboskel mod syd og 27 meter fra naboskel mod sydøst, se figur 4.

Varde Kommune vurderer, at de to eksisterende gylletanke og det eksisterende ensilagesiloanlæg ligger tættere end afstandskravet på 30 meter til naboskel. Varde Kommune har givet tilladelse til de eksisterende byggerier før opførelsen, men der er ikke tidligere dispenseret for afstandskravet til naboskel.

Varde Kommune vurderer, at der kan dispenseres til naboskel fra de eksisterende anlæg. Begrundelsen ligger i den samme som ovenfor, hvor der dispenseres for den ny gylletank i forhold til samme naboskel.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven dispensation til beliggenheden af eksisterende gylletank (bygning 15) i en afstand af 18 meter fra naboskel mod sydøst, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven dispensation til beliggenheden af eksisterende gylletank (bygning 16) i en afstand af 15 meter fra naboskel mod syd, se figur 4.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrloven dispensation til beliggenheden af eksisterende ensilageanlæg i en afstand af 6 meter fra naboskel mod øst, se figur 4.



Figur 4. Visualisering af de afstandskrav Varde kommune meddeler dispensation til med hensyn til naboskel.

I forbindelse tilsyn på husdyrbruget er Varde Kommune blevet opmærksom på den eksisterende grøft syd for gylletankene, se figur 5. Grøften modtager tagvand fra det nye og det ældre stuehus. Derfor har Varde Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen af dette tillæg til miljøgodkendelse foretaget en besigtigelse og vurdering af grøften.

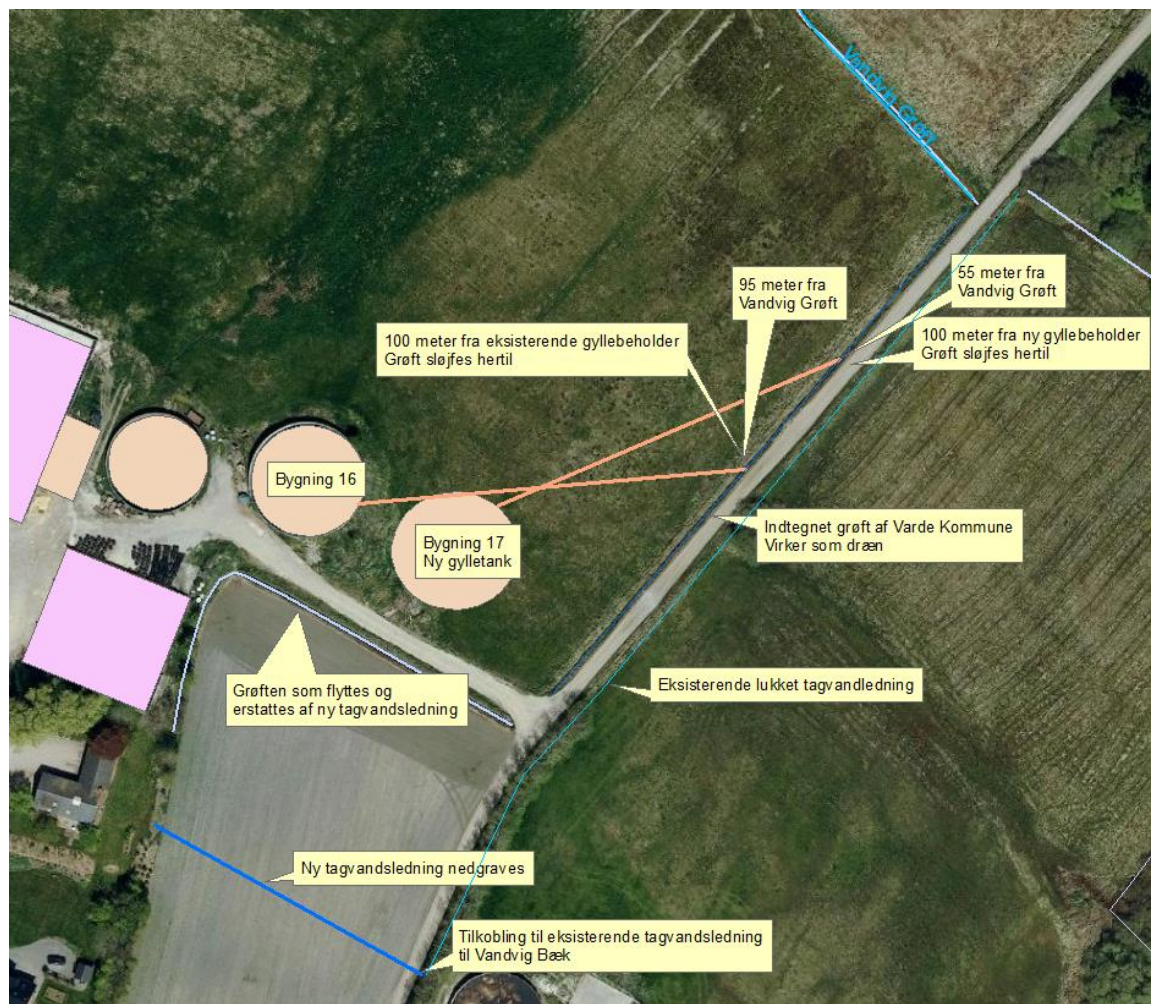
Vurderingen er foretaget i februar 2023 ved en faunaundersøgelse, hvor kommunen har fundet både voksne individer og larver af vandkalve, som indikerer, at de reproducerer sig i vandet. Larverne gennemgår flere udviklingsstadier inden de er store nok til at forpuppe sig og udvikle sig til voksne vandkalve. Cyklopser er 1-årige arter, som har hele deres livscyklus i vand. Der blev desuden observeret forekomst af vandplanterne vejbredekeblad, pindsvineknop og manna-sødgræs. Forekomsten af alle disse arter indikerer at grøften ofte står med vand, og den kan derfor karakteriseres som regelmæssig vandførende. Det kan nævnes at grøften til gengæld også bærer præg af at være næringspåvirket og med reduceret vandkvalitet, da der blev observeret forekomst af okker, en del algebelægninger og mindre forekomst af lammehaler.

Da grøften kan karakteriseres som regelmæssig vandførende, er det således defineret som et åbent vandløb, hvor afstandskravet til en gyllebeholder skal være mindst 100 meter. På baggrund af grøftens placering og udtryk, som temmelig næringspåvirket samtidig med et par forureningssager i forbindelse med denne grøft er dialogen mellem Varde Kommune og ansøger resulteret i en beslutning om, at grøften syd for gyllebeholderne flyttes og erstattes af en nedgravet lukket tagvandlejning, mens grøften der dræner i den vestlige side af grusvejen, som fører mod nord, sløjfes i en afstand af mindst 100 meter fra den eksisterende gylletank (bygning 16) senest den 1. oktober 2023. Inden byggeriet af den

ny gyllebeholder (bygning 17) påbegyndes skal grøften være sløjfet i en afstand af mindst 100 meter fra den kommende gylletank, figur 5.

På den måde overholdes afstandskravet på 100 meter fra gyllebeholderne til den vandførende grøft. Samtidig overholdes afstandskravet på 15 meter fra eksisterende ensilagesiloanlæg til den vandførende grøft, idet siloanlægget ligger 6 meter derfra, se figur 4.

Samtidig undgås krav om 5 års beholderkontrol og gyllealarm for samtlige gylletanke på husdyrbruget og også for naboejendommens to gylletanke på Frøstrupvej 181.



Figur 5. Flytning af den eksisterende grøft syd for gyllebeholderne og sløjfning af eksisterende grøft på vestsiden af grusvejen mod nord, i en afstand af 100 meter fra kommende og eksisterende gylletanke.

Varde Kommune vurderer, at flytning og sløjfning er en reguleringssag, og derfor har ansøger den 3. maj 2023 ansøgt om tilladelse til gennemførelse af disse projekter. Reguleringssagen sagsbehandles i kommunen som en separat sag og der gives en separat afgørelse efter høring af parter/naboer. Samtidig vil nabo-partshøringen af dette udkast til miljøgodkendelse finde sted.

Ansøger er i fin dialog og samarbejde med grøftens matrikelejer og som også ejer marken, hvor den ny tagvandsledning skal nedgraves. Grøfternes beliggenhed i forhold til skel kan ses i figur 4.

Varde Kommune stiller følgende vilkår i forhold til regulering af grøfterne:

Grøften syd for gyllebeholderne skal flyttes og erstattes af en nedgravet lukket tagvandsledning senest 1. oktober 2023, se figur 5. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse ikke påklages)

Grøften, der dræner i den vestlige side af grusvejen, som fører mod nord, sløjfes i en afstand af mindst 100 meter fra den eksisterende gylletank (bygning 16) senest den 1. oktober 2023. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse i reguleringssagen ikke påklages)

Inden byggeriet af den ny gyllebeholder (bygning 17) påbegyndes skal grøften være sløjfet i en afstand af mindst 100 meter fra den kommende gylletank, figur 5. (Dette under forudsætning af at den kommende separate tilladelse i reguleringssagen ikke påklages)

Viser det sig at reguleringssagen påklages, vil Varde kommunen tage sagen fornyet op med hensyn til afstandskrav og i givet fald vil udkast til miljøgodkendelse komme i en ny høring.

I skrivende stund planlægges et kommende vådområde i dallandskabet nord for den ny gylletank. Indtil videre fra Varde Kommune kortmateriale, der viser forundersøgelsesområdet for et evt. kommende vådområde. Varde Kommune vurderer, at den kommende gylletank ikke kommer til at ligge inden for et evt. kommende vådområde.

Forholdet vedrørende dispensation til naboskel har været i nabohøring i 30 dage. Der er ikke indkommet klager omkring dispensationen i høringsperioden.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2021 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Dallandskab
- Overgangslandskab
- Lavbundsarealer
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsning

Af Kommuneplan 2021 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land (Landzone)** skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

Større sammenhængende **dallandskaber** skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger, anlæg og beplantning, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

Lavbundsarealer, som er potentielt egnede som vådområder, skal friholdes for byggeri, anlæg mv., der kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes. I lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder, kan der ikke forventes tilladelse, godkendelse eller dispensation til projekter, der i væsentligt omfang tilsidesætter interesserne for mulig genskabelse. I de øvrige lavbundsarealer skal nødvendigt byggeri, anlæg mv. så vidt muligt udformes og placeres, så det ikke hindres, at lavbundsarealet vil kunne genetableres som naturområde.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 200 meter syd for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Ansøger oplyser:

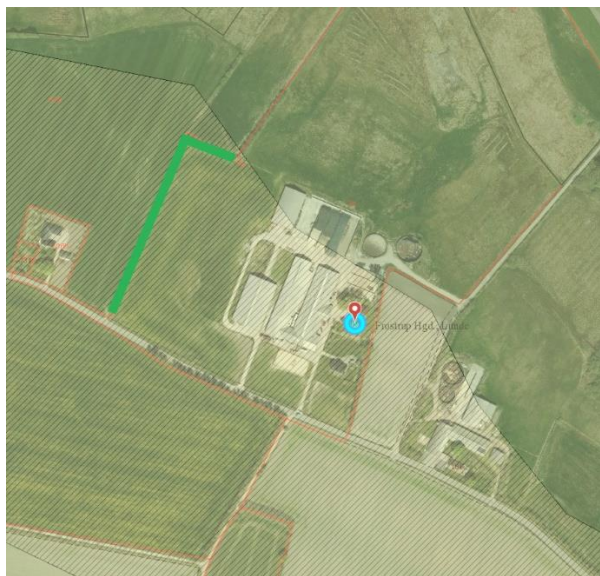
Den ny stald ønskes forlænget fra 102 meter, som oprindeligt godkendt, til 108 meter af hensyn til indretningen med foderbord i midten, produktionsarealer og logistik. Den ansøgte stald har den ansøgte størrelse for at udvidelsen giver mulighed og harmoni for optimal udnyttelse af de øvrige stalde mht. indretning og opstaldning af de forskellige dyregrupper. Plansiloen, som i miljøgodkendelsen fra 2018, er placeret nord (og lidt afsides) for den eksisterende bygningsmasse, ønskes nu placeret ved siden af eksisterende foderlade. Plansiloen bygges i betonelementer, og den er lukket i den nordlig ende. Med den ansøgte placering af plansiloen bliver hele logistikken omkring fodring samlet på et mindre område, og der skal således ikke køres nord om den nuværende bygningsmasse ved ensilering og ved fodring.

Materielle goder, kulturarv og landskab

Bygningsmassen herunder også de nye bygninger ligger samlet i landzone. I de tilfælde, hvor der er særlige landskabselementer fx sten- eller jorddiger og gravhøje, skal der tages særlige hensyn til placering af nye bygninger. Der er ikke særlige landskabselementer i umiddelbar nærhed af bygningsmassen, og ved at de nye bygninger etableres sammen med den eksisterende bygningsmasse, så vurderes hensynet til kulturarv og landskab at være tilgodeset.

Varde Kommune vurderer, at de ønskede byggerier bliver opført i nær tilknytning til en eksisterende bygningsmasse. Terrænet omkring siloen daler primært i nordlig retning. Terrænets hældning vurderes at være relativt lille, hvorfor den visuelle eksponering af silo og stald også er tilsvarende lille. Ansøger skriver at eksisterende læhegn mod vest bliver bevaret.

I vurderingen er der lagt vægt på, at byggeriet opføres i nærhed til eksisterende byggeri. Derudover lægges der vægt på at den ikke er visuelt eksponeret imod dallandskabet på grund af både terrænforhold og beplantning i landskabet. Varde Kommune vurderer, at eksisterende læhegn skal bevares i en udstrækning tilsvarende den grønne streg i figur 6. Det vil sige, læhegnet skal vedligeholdes og om nødvendigt efterplantes og beskæres, så en sund beplantning sikres. Efterplantningen skal ske med danske hjemmehørende arter, som er egnet til etablering i det åbne land.



Figur 6. Eksisterende læhegn skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes fremadrettet i en udstrækning tilsvarende den grønne streg i figuren.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2021 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed

- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift og biaktiviteter

Ansøger oplyser:

Der er samdrift med Frøstrupvej 130, som ligger 350 meter sydvest for Frøstrupvej 151. Her opstaldes også kvæg. På grund af afstand skal de to ejendomme godkendes hver for sig. Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget. Det har jeg forfattet – bekræft venligst eller andet

Varde Kommune kan tilslutte sig ovenstående og på baggrund af afstanden vurderer Varde Kommune at husdyrbrugene skal godkendes hver for sig.

7.5 Indretning

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2018 ønskes en anden placering af en ny kostald og en anden placering af et nyt ensilageplansiloanlæg. Der etableres to nye kalvepladser. Der sker en lovliggørelse af en ændret placering af et halvtag med dybstrøelse samt lovliggørelse af en udvidelse af et produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende rammer. Der sker en lovliggørelse af kalvevogne. Der søges om etablering af en ny gylletank øst for de eksisterende gylletanke.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 7.



Figur 7. Oversigt over husdyrbrugets bygninger. Figur udarbejdet af ansøger.

Bygning 1

Beboelse.

Bygning 2

Benævnt Lade (kælvningsafdeling) i husdyrgodkendelse.dk

Eksisterende stald med kvæg på 307 m² dybstrøelse og heste 52 m² dybstrøelse. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 3

Benævnt Samlet ungdyr og goldkøer i husdyrgodkendelse.dk

Eksisterende løsdriftsstald med 209 m² dybstrøelse og 1.179 m² spaltegulv med rundskyl. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 4

Benævnt Samlet malkestald, dybstrøelse og spalter i husdyrgodkendelse.dk

Eksisterende stald med malkestald og opsamlingsplads.

I den nordlige ende af bygningen er der et samlet dybstrøelsesareal på 802 m².

I den nordøstlige ende er der halvtaget med 191 m² dybstrøelse, heraf er 80 m² **nyt**. Placeringen og det større areal er en lovliggørelse, da halvtaget var godkendt på modsat side af stalden i gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Omkring midten af stalden 31 m² spaltegulv og 51 m² dybstrøelse til kalvebokse.

Se figur 8 for placering af produktionsarealerne i bygning 4.

Bygning 5

Benævnt Kalvevogne i husdyrgodkendelse.dk

Eksisterende befæstet areal med kalvevogne og dybstrøelse på 34 m². Lovliggørelse.

Bygning 6 og 7

Benævnt Eksisterende kostald samt udvidelse i husdyrgodkendelse.dk

Kvæg på eksisterende 1.368 m² fast drænet gulv med skraber og ajle afløb. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018. Gavlen nedrives i forbindelse med udvidelsen med bygning 7. Her kommer 317 m² **nyt** med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb og 328 m² **nyt** med dybstrøelse. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 8

Benævnt Ny stald 2022 i husdyrgodkendelse.dk

Ny placering af en ny kostald (108 x 38 meter) med 3.230 m² fast drænet gulv med skraber og ajle afløb.

Bygning 9

Ny ensilageplansilo (55 meter lang og 20 meter bred). Oprindeligt godkendt i 2018 med en anden placering. Siloen bygges i betonelementer og med bagmur i den nordlige ende. Vilkår 4.2.e. stilles for bygning nr. 9.

Bygning 10

Bygning 10 eksisterer ikke og fremgår ikke af figur 6. Det er en fortank med betonlåg godkendt i miljøgodkendelsen fra 2018, som aldrig er etableret og som ikke ønskes etableret fremadrettet.

Bygning 11

Eksisterende foderlade med kraftfoder og mineraler m.v. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 12

Eksisterende møddingsplads med en gødningsandel på 110 m² med afløb til nærmeste gyllebeholder. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 13

Eksisterende ensilageplansiloer (Ca. 61 x 51 meter). I alt ca. 3.111 m². Siloerne er med bagmur mod nord og med afløb til gylletank. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 14

Eksisterende ensilageplansiloer (Ca. 36 x 33 meter). I alt ca. 1.188 m². Siloerne er med bagmur mod øst og med afløb til gylletank. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 15

Eksisterende gylletank på 3.000 m³ med et overfladeareal på 538 m². Denne tank modtager også restvand fra siloer og møddingssaft. Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 16

Eksisterende gylletank på 4.000 m³ med et overfladeareal på 721 m². Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Bygning 17

Ny gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 861 m². Uændret ift. gældende miljøgodkendelse fra 2018. Vilkår 4.2.h. gælder for bygning 17.

Bygning 18

Ny drivgang mellem de to stalde (mellem bygning 8 og 6/7). Drivgangen bliver med fast gulv eller evt. spalter, som rengøres efter hver malkning. Drivgangen indgår ikke i produktionsarealet.

Bygning 19

Benævnt Ny kalveplads 2022 i husdyrgodkendelse.dk

Ny beton plads på 13 x 15 meter til kalve med 195 m² dybstrøelse. Vilkår 4.2.j. gælder for bygning 19.

Bygning 20

Benævnt Ny kalveplads 2022 i husdyrgodkendelse.dk

Ny beton plads på 13 x 8 meter til kalve med 104 m² dybstrøelse. Vilkår 4.2.j. gælder for bygning 20.

Bygning 21

Eksisterende beboelse.

Ribebane

Eksisterende ridebane 20 x 40 meter beliggende syd for driftsbygninger.

Drivgange, malkestald, opsamlingsareal

Ovennævnte områder er ikke angivet som produktionsareal.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal sådanne arealer rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har dagligt adgang til arealet eller senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har lejlighedsvis, men ikke daglig adgang til arealet. Rengøringskravet skal ses i lyset af forudsætningen om, at der kun i meget begrænset omfang vil være ammoniakemission fra disse arealer, fordi de kun anvendes kortvarigt, og fordi der ikke er gødningsoverflade – fordi arealerne rengøres. At rengøringen skal være effektiv, betyder derfor, at på gangarealer eller opsamlingsarealer, fjernes så vidt muligt alle gødningsrester, f.eks. med en højtryksrenser eller lignende.



Figur 8. Placering af produktionsarealerne i bygning 4 benævnt samlet malkestald, dybstrøelse og spalter i husdyrgodkendelse.dk. Figur udarbejdet af ansøger.



Figur 9. Oversigt over produktionsarealernes placering. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 og i tabel 2 i afsnit 4.1 ses de godkendte produktionsarealer størrelse og arealer for gødningsopbevaring i ansøgt drift. Arealerne er beliggende jævnfør figur 7 og 9.

Der er en § 12 miljøgodkendelse fra den 30. september 2010. Der blev den 19. september 2012 givet et til tillæg til denne godkendelse udelukkende med en forlængelse af tidsfristerne i forhold til den før nævnte miljøgodkendelse. Disse godkendelser udgør 8 årsdriften.

Husdyrbruget har en § 16a miljøgodkendelse fra den 9. marts 2018, som udgør nudriften.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Uændret teknisk beskrivelse i forhold til gældende miljøgodkendelse fra 2018

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2018 er der i dette tillæg til gældende § 16a miljøgodkendelse fra 2018 tale om en lille udvidelse af arealer med dybstrøelse. Den store nye stald, ensilageplansiloen og gylletanken er med i miljøgodkendelsen fra 2018. Dyreholdet og de afledte effekter heraf i form af foderproduktion, transporter og husdyrgødningsoptag og -udkørsel bliver uændret.

Derfor er de nævnte afsnit nedenfor i husdyrbrugets tekniske beskrivelse uændret i forhold til gældende § 16a miljøgodkendelse fra den 9. marts 2018.

Varde Kommunes vurdering af de respektive afsnit er derfor også uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2018.

Afsnit nr.	Overskrift	Sidetal
7.6.	Forbrug af vand og energi	27
7.7	Affald	27
7.8	Oplag af dieselolie	28
7.13	Støv	33
7.14	Skadedyr	33
7.15	Døde dyr	34
7.16	Transport	34
7.19	Driftsforstyrrelser og uheld	37
7.21	Påvirkning af Bilag IV arter	45
7.23	BAT – Fodringsstrategi	47
7.24	BAT - Management	47
7.25	BAT – Forbrug af vand og energi	48
7.26	BAT – Opbevaring af husdyrgødning	48
8	Egenkontrol	50
9	Foranstaltninger ved ophør af produktionen	50

Til nogle afsnit har ansøger supplerende oplysninger, som fremkommer nedenfor.

7.8 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den ny fortank godkendt i 2018 på 200 m³ udgår i denne ansøgning.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på **XXXXX** m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m³)	Efter udvidelsen (m³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	3.000	3.000	2001 / 2022
Gylletank 2	4.000	4.000	2007 / 2018
Gylletank Debelvej 250	900	900	1987 / 2015
Ny Gylletank 3	-	5.000	-
Gyllekanaler	1.212	2.016	Fra MGK 2018???????
Frøstrupvej 130	2.500	2.500	2000 / 2010
Frøstrupvej 130 v/efterskolen	700	700	1990 / 2010
I alt	xx	xx	

Tabel 3. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet (ejet) før og efter udvidelsen.

Der lejes kapacitet på Frøstrupvej 181, en tank på 1.250 m³ og en tank på 2.700 m³. Begge kontrolleret i 2014 jævnfør tilsynsrapport 2022.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny gyllebeholder på 5.000 m³.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

Miljøstyrelsen har udgivet et vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015. I Landbrugets Byggeblad nr. 103.05-04 er beskrevet hvordan rørføringer kan udføres, så de overholder gældende lovgivning.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny gyllebeholder, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før beholderen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at beholderen inklusive rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed; et såkaldt myndighedssæt.
- Målfaste tegninger af beholderen inklusive højde samt rørføringer til- og fra tanken

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads og leveres til biogas.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Ensilage- og foderopbevaring

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny ensilageplansilo, 55 meter lang og 20 meter bred). (bygning 9).

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

For at leve op til kravene i den nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse, skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning i den åbne ende af siloen som skal have minimum tre procent fald mod afløb.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny fremtidig ensilageplansilo, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før ensilageplansiloen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed
- Redegørelse for mure / randbelægning / hældning

- Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak. Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5. Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer, at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.10 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Varde Kommune vurderer, at kumulation ikke er aktuelt i denne sag.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 902 meter, samlet bebyggelse 672,7 meter og enkeltbolig 238,6 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 4.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 4 anderledes end i figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Frøstrupvej 133	0	NY	238,6	238,6	241,4	Ja
 Frøstrupvej 132A	0	NY	672,7	605,4	674,2	Ja
 Kvong By, Kvong	0	NY	902	902	2016,2	Ja

Tabel 4. Samlet resultat af lugtberegning med beregnede geneafstande fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse. Tabel fra *husdyrgodkendelse.dk*.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.11 Støj og rystelser

Ansøger oplyser som supplement til gældende miljøgodkendelse for 2018:

Al transport ifm. ensilering og fodring sker på området mellem staldene, laden (hvori kraftfoder, mineraler mv. opbevares) og plansiloerne. Bygningsmassen vil derfor medvirke til at afskærme mod omgivelserne for bl.a. støj- og evt. lysgener.

Ansøger oplyser yderligere:

Omkring den nye stald er der planlagt en transportvej, som anvendes ved fodring. Der fodres en gang dagligt, og i den nye stald vil der typisk forekomme fodring med to læs dagligt. På bygningsskitsen er der indtegnet en transportvej hele vejen omkring den nye stald. Der vil normalt ikke forekomme transporter med foder på den vestlige side af stalden. Ved fodring køres ind i stalden i den nordlige ende, og der vendes uden for den sydlige gavl, og der køres retur med fodring inde i stalden.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil komme nye støjklinder (støj fra dyr og maskiner) i forhold til gældende miljøgodkendelse fra 2018, men kommunen vurderer, at støjklinderne vil komme tættere på nærmeste nabo mod vest grundet den mere vestvendte placering af ny ensilageplansilo og ny stald i forhold til miljøgodkendelsen i 2018.

Varde Kommune stiller generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt. Et landbrug har lov til at støje, men der er grænser for støj jævnfør tabellen i afsnit 4.7 med vilkår om støj.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I en orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at ansøges redegørelse for støj og rystelser er tilstrækkeligt beskrevet. Varde Kommune vurderer også, at støj og rystelser i forbindelse med den ansøgte drift ikke stiger til et niveau, som ikke bør kunne accepteres af omgivelserne, som ligesom husdyrbruget ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde egnet til store husdyrbrug jævnfør kommuneplanen.

7.12 Lys

Ansøger oplyser supplerende i forhold til gældende miljøgodkendelse fra 2018:

Al transport ifm. ensilering og fodring sker på området mellem staldene, laden (hvori kraftfoder, mineraler mv. opbevares) og plansiloerne. Bygningsmassen vil derfor medvirke til at afskærme mod omgivelserne for bl.a. støj- og evt. lysgener.

Der kommr udendørs belysning med sensor ved porten i begge ender af den nye stald. Ved de nye kalvepladers (bygning 19 og 20) er der lys tændt ifm. fodring og tilsyn mv. Lyset er placeret på gavlen af den tilstødende stald.

Ellers ingen ændringer ift. gældende miljøgodkendelse.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.13 Spildevand

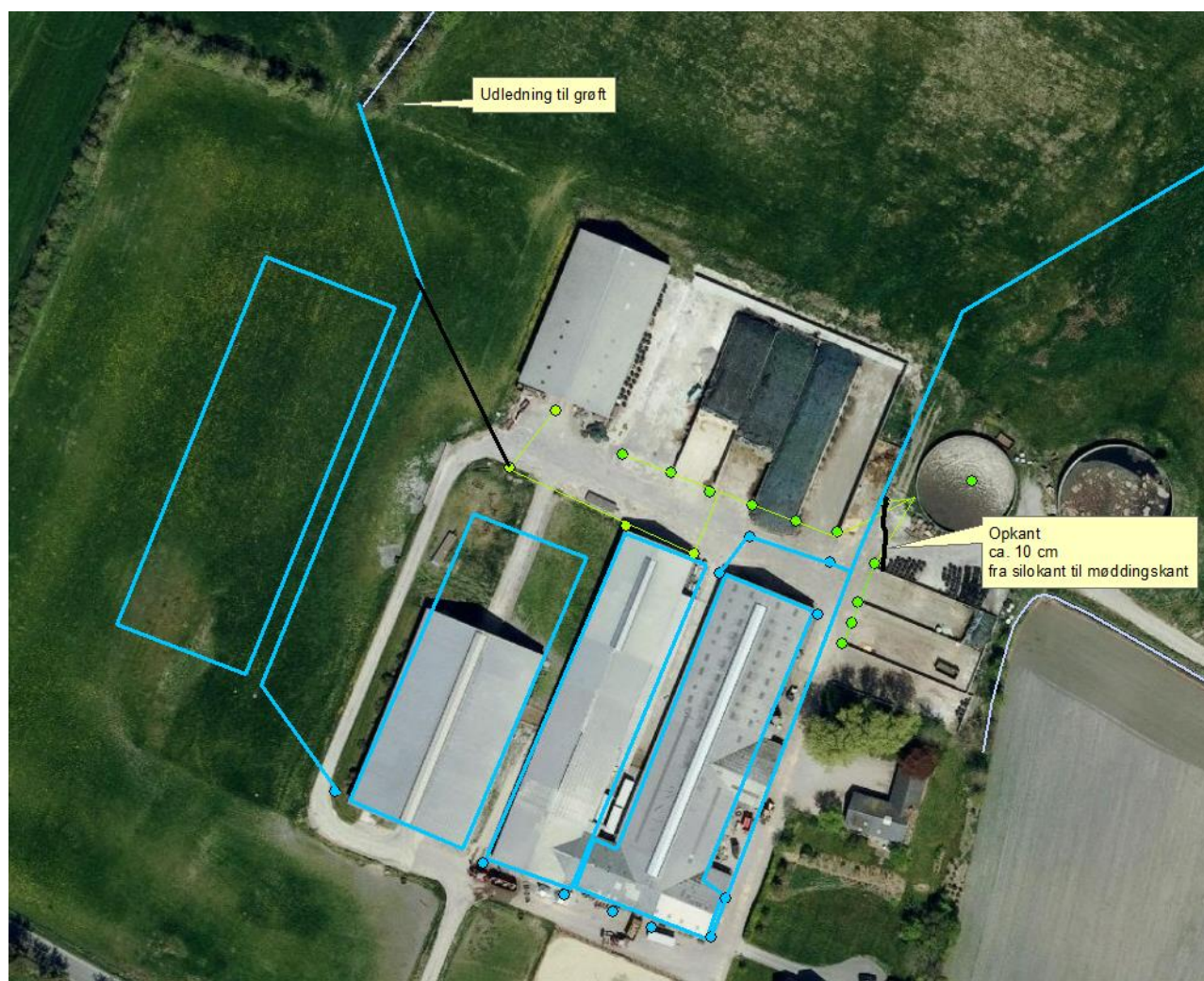
Ansøger oplyser som supplement til gældende miljøgodkendelse fra 2018:

Spildevandet fra den nye plansilo ledes i gylletank.

Spildevandet fra de udendørs kalvepladser (bygning 5, 19 og 20) ledes i gyllekanaler.

Tagvandet fra den nye kostald (bygning 8) og udvidelsen af eksisterende kostald (bygning 7) ledes via brønd til grøft, som vist i gældende miljøgodkendelse fra 2018.

Ellers ingen ændringer ift. gældende miljøgodkendelse.



Figur 10. Aktuell afløbsplan før nybyggeri. Venligst konsulent/landmand ajourfør så den er retvisende. Ring eller tegn oveni og send til mig. Er den sorte ledning afproppet?????

Historisk har der været udfordringer med afstrømning af næringsstofberiget overfladevand fra ensilagesiloer og tilknyttede aktivitetsområder mod øst på jord og til grøften.

Derfor stiller Varde Kommune følgende vilkår: Eksisterende opkant ved østlig side af ensilageanlægget på ca. 10 cm i højden (markeret med sort i figur 10) skal bevares og vedligeholdes, så kanten vedvarende fungerer som barriere i forhold at minimere risiko for afstrømning af næringsberiget overfladevand på jorden.

Udledningstilladelsen til Vandvig Grøft fra den 20. februar 2018 gælder de samme antal m² som dette tillæg til miljøgodkendelse også omhandler. Derfor er udledningstilladelsen fra 2018 stadig gældende og dermed også vilkårene heri, blandt andre en maksimal udledning på 25 l/sek. til Vandvig Grøft.

I skrivende stund er kommunen i dialog med ansøger, da kommunen er ved at gennemføre en forundersøgelse for et projekt langs med Vandvig/Nørvang Grøft. Indtil videre ser det ud til, at projektet kan realiseres, og hvis det bliver det, har udledningsmængden mindre betydning, da det så kan ledes til vådområdet. Hvis vådområdet ikke bliver til noget, så skal vandføringen ikke overstige det den nuværende tilladelse foreskriver.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.14 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 3.998,5 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 4.437,0 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 8.560,7 kg NH₃-N pr. år, se figur 11.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7673,2	887,4	8560,7
Nudrift	3894,0	543,1	4437,0
8 års-drift	3455,5	543,1	3998,5

Figur 11. Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget, stald og lager. Tabel fra *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 4.562,1 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års driften og 4.123,6 kg NH₃-N pr år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- at nybyggeri etableres som godkendt
- at eksisterende byggeri er som godkendt

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Ansøger oplyser:

Biologisk mangfoldighed

I den generelle husdyrlovgivning er der krav til maksimale belastninger med kvælstof på særlig følsomme naturtyper (kategori 1 og 2). Der skal ligeledes vurderes, om udledninger af ammoniak fra husdyrbruget vil påvirke bilag IV arter negativt. Det vurderes, at ved overholdelse af de generelle afskæringskriterier, så vil udledninger fra husdyrbruget ikke påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 2091 af 12. november 2021) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 8,5 km sydvest fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 56 ved Filsø.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 8,9 km m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype, 4010 en Våd hede, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen..

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 8,1 km syd for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 12 og fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. De aktuelle naturområder er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2018.

Kategori 3-natur

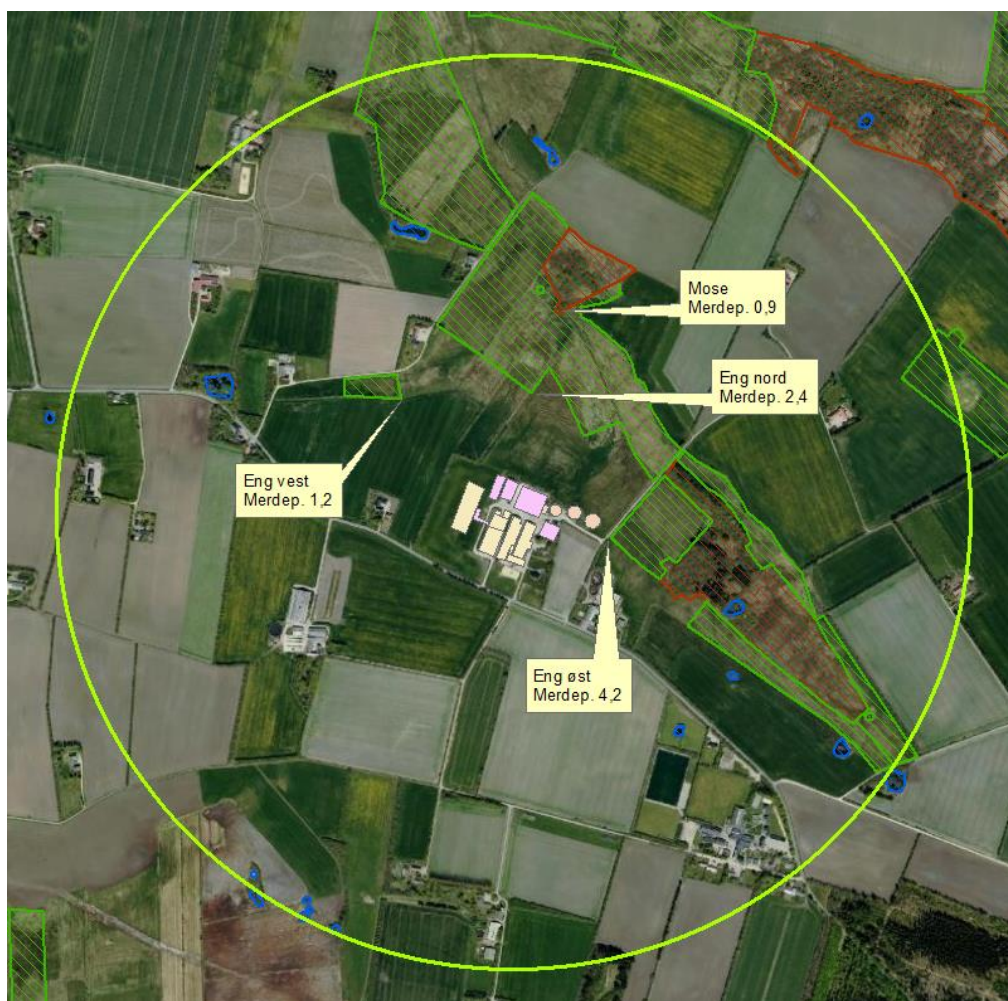
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 2 moser og 5 enge, se figur 12.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

Alle naturområder i figur 12 er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, med undtagelse af Eng vest, se figur 12, og er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Nærmeste kategori 3-natur er mosen øst for husdyrbruget.



Figur 12. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.



Figur 13. Det tættest beliggende kategori 3 natur er mosen øst for husdyrbruget. Her indtegnet med en linje, som angiver afgrænsningen til de mest værdifulde områder i mosen. På linjen er markeret fem naturpunktet, hvortil der er beregnet merdeposition.

Mosen er i Kommuneplan 2021 udpeget som *eksisterende værdifuld natur* jf. Grønt Danmarkskort. I kommunens Naturkvalitetsplan er mosen værdisat og målsat som værende B. Mosen er et tilgroet kær med stedvis forekomst af fattigkærs-arter. Varde Kommune vurderer, at det tilgroede parti sydvest for punkt 2 til 5 ikke er kvælstoffølsomt. Naturpunkt 1 i mosen vurderes som ikke kvælstoffølsomt.

Nordøst for punkterne dominerer naturtypen overgangsfattigkær. Der er registreret enkelte kvælstoffølsomme arter, herunder grå star, almindelig star, næbstar, stjernestar, engviol, men ligeledes en andel eutrofile arter. Naturtilstanden er moderat. Eftersom baggrundsdepositionen er 15,8 kg N/ha/år, er den forventede totaldeposition efter udvidelsen 19,1 kg N/ha/år ved punkt 2 og 3. Tålegrænsen for mosen vurderes på baggrund af artssammensætningen til at være 20-25 kg N/ha/år. Der vurderes derfor, at der for arealet nordøst for punkt 2 til 5 ikke vil opstå en tilstandsændring med en merdeposition på 1,6 kg N/ha/år, hvorfor udvidelsen accepteres.

Naturpunkt nr. i mosen	Merdep. i forhold til 8 års drift / totaldep., kg N/ha/år	Baggrundsbelastning inklusiv totaldep., kg N/ha/år	Bemærkning
1	2,4 / 5,1	20,9	Tålegrænsen for mosen vurderes på baggrund af artssammensætningen til at være 20-25 kg N/ha/år. Naturpunkt 1 i mosen vurderes som ikke kvælstoffølsomt.
2	1,6 / 3,3	19,1	
3	1,4 / 3,0	18,8	

4	0,9 / 2,3	18,1	Der vurderes derfor, at der for arealet nordøst for punkt 2 til og med 5 ikke vil opstå en tilstandsændring med en merdeposition på 1,6 kg N/ha/år, hvorfor udvidelsen accepteres.
5	0,6 / 1,6	17,4	

Tabel 5. Den beregnede merdeposition i forhold til 8 års driften og totaldeposition i kg N/ha/år i forhold ved de naturpunkter, som afgiver afgrænsningen til de mest værdifulde områder i mosen. Mosens baggrundsbelastning er 15,8.

Engene øst og nordøst for husdyrbruget er fugtige kulturrenge, hvor der bliver taget slet. Engen er domineret af lysesiv, mosebunke, engrævehale, krybhvene, rørgræs og knæbøjet rævehale. Der er ikke forekomst af kvælstoffølsomme arter i den påvirkede del af den nordøstlige eng eller i engen mod øst. Merdepositionen på 2,4 kg (nordøst) og 1,2 kg (øst) vurderes ikke til at medføre en tilstandsændring jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven, hvorfor det ansøgte ikke kræver en dispensation.

Engen mod nord og vest er en mindre isoleret kulturreng, som senest er blevet omlagt i 2016. Engen bliver intensivt afgræsset og i enkelte år tages der høslæt. Grundet driften og de hyppige omlægninger vurderes engene ikke til at være kvælstoffølsom, hvorfor en merdeposition på 2,4 kg (nord) og 1,2 kg (vest) ikke vil medføre en tilstandsændring jf. naturbeskyttelsesloven § 3.

Den beregnede merdepositionen i mosen mod nord med en merdeposition på 0,9 overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år på naturpunktet, hvortil der er målt, hvilket er fastsat efter en besigtigelse, se figur 13.1.

Kommunen har besøgt mosen mod nord den 4. maj 2023. Kommunen konstaterer, at de høje naturværdier især er knyttet til det centrale pilekrat, hvor der primært er hængesæk i de tidligere tørvegrave. Den sydlige del af mosen er et forholdsvis artsfattig pilekrat og højstaudesump med primær opvækst af kvælstofolerante arter såsom mjødurt, angelik, rørgræs, bredbladet dunhammer, krybhvene, dyndpadderok og engrævehale. Der er ikke grund til at stille vilkår om maksimal kvælstofdeposition.

På nedenstående figur 13.1. er vist med gul omkreds, hvor det værdifulde område med de kvælstoffølsomme arter er. Her er der fortsat udbredt forekomst af bukkeblad, næbstar, almindelig star, trindstænglet star, grå star, smalbladet kæruld, kragefod, engviol, hundehvene og engkabbeleje. Den beregnede kvælstofdeposition ved den sydlige grænse af den gamle tørvegrav (se det gule punkt) er beregnet til 0,9 kg N/ha/år med naturtypen middel bevoksning for området. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, accepteres en merdepositionen.



Figur 13.1. Mosen mod nord hvor det gule område markere de værdifulde naturværdier.

Der kan ligeledes meddeles, at der på det foreliggende grundlag ikke ville kunne meddeles dispensation til rydning af den centrale del af mosen. Området er så våd, at færdsel med maskiner og udtagning af træet vil skade mere, end det vil gavne. Effekten vil i tillæg være begrænset, eftersom pilen vil skyde på ny fra stub inden for en kort årrække. Hvis der bliver gennemført et vådområde-projekt, vil en mere naturlig hydrologi i området medføre, at gråpil vil drives mindre godt i mosen, og delvis vil gå ud.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret en del mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 6, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur-type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	-	8.500	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Våd hede	8.900	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Hede	8.100	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 3	Se tabel 5 ovenfor						

Tabel 6. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ansøger oplyser:

Mht. anvendelse af bedst anvendelig teknik, så er der ingen ændringer ift. gældende miljøgodkendelse. Husdyrbruget lever fortsat op til BAT.

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.15 BAT – Ammoniak

Varde Kommune/ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 7.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7673	887	8561
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7673	887	8561
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7. Samlet BAT-beregning.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 8.561 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 8.561 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er lig BAT-kravet og dermed vurderer Varde Kommune, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- produktionsarealer er som anført i vilkår 4.1.a.

Som der er redegjort for ovenfor, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

9 Alternative muligheder

Ansøger oplyser: Der har været overvejet en anden placering af den nye kostald, hvor stalden var vendt 45 grader i forhold til den valgte placering. Denne alternative placering er fravalgt, da den vil komme tættere på nabobeboelse. Med den valgte placering følger alle bygninger de nuværende længderetninger, hvilket vurderes landskabsmæssigt at give et bedre helhedsindtryk. Derudover giver det en god logistik med korte transportveje omkring foder- og plansiloer samt staldene.

Varde Kommune vurderer at kunne tilslutte sig ovenstående.

10 Befolkning og menneskers sundhed

Ansøger oplyser: Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om anvendelse af bedst anvendelig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. Der er ligeledes via den generelle lovgivning krav til minimums lugtgeneafstande til de omkringboende for at sikre de omkringboende ikke udsættes for væsentlige lugtgener. Endelig er der også krav til maksimale støjbelastninger til de omkringboende. Risikoen ved spredning af sygdomme via husdyrene eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold, som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Ved vurdering ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen ikke vil påvirke befolkning eller menneskers sundhed væsentligt.

11 Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Ansøger oplyser: Ved den daglige drift af marker til et husdyrbrug er der krav til mark- og gødningsplaner. Dette indebærer blandt andet krav til maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, og der er krav om udarbejdelse og indberetning af gødningsregnskaber, der inddrager både husdyr- og handelsgødning. Der er ligeledes krav til registrering af anvendelse af pesticider, og til årlig indberetning af dette forbrug. I den generelle lovgivning omkring husdyrbrug er der også krav til håndtering herunder opsamling, opbevaring og bortskaffelse af spildevand fra husdyrbruget. Ud fra ovenstående sammenholdt med tidligere nævnte krav vedr. ammoniak, lugt og støj vurderes det, at påvirkninger fra husdyrbruget til jordarealer og jordbund, overflade- og grundvand samt luften og klimaet generelt ligger inden for rammerne af, hvad den generelle lovgivning tillader.

Varde Kommune vurderer at kunne tilslutte sig ovenstående.

12 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 711 meter fra husdyrbruget, i perioden fra den 12. juli 2023 til den 14. august 2023 .

I forbindelse med nabo- / partshøringen er der ingen bemærkninger kommet / kommet følgende bemærkninger:

Sideløbende med nabo- / partshøring er der foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport har været lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer" (kun § 16a).

13 Samlet vurdering

Ansøger vurderer:

Ansøger oplyser: *Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:*

- 1. Befolkningen og menneskers sundhed.*
- 2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.*
- 3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.*
- 4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.*

Det vurderes ud fra ovennævnte beskrivelser og vurderinger, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Varde kommune vurderer:

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Færdigmeldingsskema

Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	Forbeholdt kommunen <i>Ejendomsnummer: 573-</i> <i>Anlægsnummer i BBR:</i> <i>Godkendt i sag-nr.:</i> <i>Sagsbehandlers initialer:</i>
Oplysninger til BBR-registrering NÅR DU HAR FÆRDIGGJORT ETABLERING AF GYLLEBEHOLDER / ENSILAGEPLADS / MØDDINGSPLADS / KALVEPLADS / VASKEPLADS M.M. HAR VI BRUG FOR FØLGENDE OPLYSNINGER FOR AT FÅ ANLÆGGET REGISTRERET I BBR. (Én blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer:	
Postnummer og by:	
Hvad omhandler oplysningerne: (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret: (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata:	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering: (sæt kryds) (Skitse som bilag)	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift: Med min underskrift bekræfter jeg, at byggeriet er etableret i henhold til gældende lovgivning.	
Navn:	Telefonnummer:
Evt. e-mail:	Dato:
Underskrift:	

Skemaet sendes til: teknik@varde.dk.